

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства економіки України
року № _____

**Порядок
підготовки, атестації та підтвердження компетентності фахівців, що
проводять технічний огляд та/або експертне обстеження
обладнання підвищеної небезпеки, виконують експертизу стану
охорони праці та безпеки промислового виробництва**

1. Цей Порядок встановлює процедуру підготовки, атестації та підтвердження компетентності фахівців, що залучаються до проведення періодичних перевірок, випробувань і спеціальних перевірок, передбачених підпунктами 1, 2 частини другої статті 5 Директиви № 2009/104/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16 вересня 2009 року стосовно мінімальних вимог щодо безпеки та охорони здоров'я для використання робочого обладнання працівниками при здійсненні професійної діяльності (далі – технічний огляд та/або експертне обстеження) машин, механізмів та устаткування підвищеної небезпеки (далі – обладнання підвищеної небезпеки), виконання експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:

адміністратор системи підготовки експертів технічних (далі – адміністратор) – державне підприємство “Головний навчально-методичний центр Держпраці”, яке здійснює координацію та методичний супровід діяльності центрів підготовки експертів технічних, організовує та забезпечує проведення атестації експертів технічних, періодичне підтвердження їх компетенції, оприлюднює відомості про експертів технічних, які успішно пройшли підготовку, підтвердили свою компетентність щодо проведення технічного огляду та/або експертного обстеження, експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва, оформлює посвідчення експертів технічних, замовляє рокові програми підготовки для експертів технічних;

атестація – це підтвердження атестаційною комісією компетентності фахівців щодо проведення технічного огляду та/або експертного обстеження обладнання підвищеної небезпеки, виконання експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва;

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Свириденко Юлія Анатоліївна**
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000007EB82C0086BFC600
Дійсний з 11.11.2023 2:52:18 по 09.11.2024 2:52:18

Мінекономіки

4703-05/46479-03 від 28.06.2024 16:33

експерт технічний з промислової безпеки (експерт технічний) – особа, яка пройшла первинне та у визначених цим Порядком випадках періодичне підтвердження компетентності за обраними напрямками підготовки, відповідно до вимог цього Порядку, щодо проведення експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва та/або виконання технічного огляду (періодичного, первинного та позачергового), експертного обстеження машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки відповідно до встановлених законодавством напрямів діяльності;

індивідуальна програма підготовки експерта технічного – програма безперервного підтримання (забезпечення) належного рівня компетенції експерта технічного, яка передбачає опанування сучасних технологій і методів інспектування, що запроваджені або розробляються, складена суб'єктом господарювання;

кандидат – особа, направлена суб'єктом господарювання на проходження підготовки та атестації за відповідним напрямом;

короткострокові програми підготовки – програми підготовки за відповідними напрямками підготовки, призначені для підтримання та підтвердження належного рівня компетентності експертів технічних, складені з урахуванням розвитку науки і техніки та змін в законодавстві, що розроблені Державною установою «Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці» і затверджені Державною службою України з питань праці (далі – Держпраці);

матеріально-технічна база центру підготовки – приміщення (кабінети, класи), оснащені відповідними технічними засобами, навчальними матеріалами та наочним приладдям (за потреби), які обладнуються з додержанням вимог законодавства щодо охорони праці, правил протипожежної безпеки, санітарно-гігієнічних та державних будівельних норм, та мають підтверджуючі документи про відповідність приміщень (кабінетів, класів) вимогам законодавства щодо охорони праці, правил протипожежної безпеки, санітарно-гігієнічних норм, що видані в установленому законодавством порядку;

програма підготовки – програма, розроблена центром підготовки, на підставі типової програми підготовки за відповідним напрямом підготовки, погоджений Держпраці, на підставі якого здійснюється підготовка експертів технічних;

система підготовки експертів технічних – сукупність матеріально-організаційних заходів у процесі теоретичної та практичної підготовки, що забезпечують формування системи знань, навичок, умінь і професійної

готовності до виконання експертної діяльності у сфері охорони праці, заходів з атестації та підтвердження компетентності експертів технічних;

суб'єкт господарювання – юридична особа, що має намір виконувати (виконує) експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва, проводити (проводить) технічний огляд, експертне обстеження (технічне діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, яка відповідає встановленим законодавством вимогам до такої діяльності;

типова програма підготовки – програма забезпечення систематичного підходу до охоплення як теоретичних, так і практичних аспектів роботи експертів технічних у сфері промислової безпеки та охорони праці, розроблена Державною установою «Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці» та затверджена Держпраці;

центр підготовки – юридична особа, що зареєстрована в установленому законодавством порядку незалежно від її організаційно-правової форми та форми власності, яка має зареєстровану декларацію відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з охорони праці для проведення навчання з питань охорони праці, матеріально-технічну базу відповідно до вимог цього Порядку, кваліфікований викладацький склад, не менше 50 % якого працює на умовах трудового договору.

3. Суб'єкти господарювання, що визначені у підпунктах 1-3 пункту 1 Вимог до суб'єктів господарювання, які мають намір виконувати (виконують) експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва, проводити (проводять) технічний огляд, експертне обстеження (технічне діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затверджених наказом Міністерства економіки України від 27.11.2023 № 17954 «Про затвердження Вимог до суб'єктів господарювання, які мають намір виконувати (виконують) експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва, проводити (проводять) технічний огляд, експертне обстеження (технічне діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 15.01.2024 за № 76/41421, направляють для підготовки фахівців, які будуть проводити технічний огляд та/або експертне обстеження, виконання експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва (далі – кандидати), до центрів підготовки в узгодженому з ними порядку.

4. Центри підготовки не пізніше дня початку підготовки експертів технічних подають до Держпраці перелік кандидатів із зазначенням щодо кожного кандидата інформації про:

1) напрям підготовки, який включає спеціалізовану сферу підготовки, в якій здійснюється підготовка кандидата, відповідно до обраного напрямку діяльності, визначеного законодавством, яка включає компетенції та знання, пов'язані з конкретними видами робіт, машин, механізмів, устаткування, технологічних процесів або робочих умов, теоретичні аспекти безпеки, а також практичні навички з ідентифікації, оцінки та управління ризиками, специфічними для даного напрямку, з метою забезпечення комплексного підходу в їх інспектуванні;

2) строки початку та завершення підготовки.

У разі здійснення підготовки відповідно до програми підготовки, строки підготовки визначаються центром підготовки урахуваючи, що обсяг програми підготовки складає не менше 70 % обсягу програми підготовки, визначеної відповідною типовою програмою;

3) відповідність кандидата вимогам, встановленим програмою підготовки (у разі направлення кандидата на проходження атестації вперше за відповідним напрямком підготовки);

4) експертну організацію, яка виконує експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва та/або проводить технічний огляд, експертне обстеження (технічне діагностування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, у якій за відповідним напрямком підготовки буде проводитись практична підготовка (у разі направлення кандидата на проходження атестації вперше за відповідним напрямком підготовки) (далі – експертна організація);

5) копію індивідуальної програми підготовки експерта технічного (для експерта технічного);

6) обкладинку посвідчення експерта технічного;

7) фотографію кандидата у цифровій формі.

5. Підготовка кандидатів включає: теоретичну та практичну підготовки.

Теоретична підготовка кандидатів за обраними напрямами підготовки здійснюється на замовлення суб'єкта господарювання центрами підготовки за типовими або затвердженими ними у встановленому порядку програмами підготовки очно або дистанційно, або шляхом поєднання зазначених форм.

Типовими програмами підготовки встановлюються вимоги до:

1) загального обсягу знань, умінь та навичок, необхідних для компетентного проведення інспектування (визначення мінімального обсягу

знань законодавства, технічних регламентів, стандартів, а також методології проведення оцінювання та інспекцій);

2) перелік тем для підготовки, з урахуванням переліку питань, які повинні бути охоплені під час теоретичної підготовки, включаючи специфіку обладнання підвищеної небезпеки за відповідним напрямком інспектування, процедури безпеки, оцінку ризиків та заходи щодо їх мінімізації;

3) кількість годин, виділених на кожну тему типової програми підготовки, достатніх для засвоєння матеріалу з урахуванням специфіки кожного напрямку підготовки;

4) вимоги до змісту плану практичної підготовки та звіту за результатами її проходження;

5) вимоги до освітнього та професійного рівня кандидатів, які можуть бути допущені до проходження підготовки;

6) вимоги до освітнього та професійного рівня та досвіду викладачів, які здійснюють теоретичну підготовку за відповідним напрямком;

7) методи та інструменти практичної підготовки, включаючи використання спеціалізованого обладнання, умов роботи, стажування на підприємствах та інші форми практичних занять, спрямованих на розвиток необхідних навичок і вмінь для самостійного виконання обов'язків експерта технічного.

Програма підготовки крім передбаченого типовою програмою рівня, галузі підготовки та спеціальності, містить додаткові, конкретизовані по відповідних механізмах, машинах, устаткованню та роботах підвищеної небезпеки, матеріали підготовки, вимоги до рівня технічної освіти, галузі знань та спеціальності за складовою напрямку підготовки.

За результатами теоретичної підготовки кандидати проходять тестування відповідно до визначених програмою підготовки питань на знання кандидатами нормативно-правової бази, технічних регламентів, стандартів, а також принципів і методологій проведення інспектування, та допускаються до проходження практичної підготовки.

Кандидати, які надали відповідь більш ніж на 80% тестових питань допускаються до практичної підготовки з метою набуття практичних навичок, які складаються з:

1) розробки та імплементації інспекційних процедур (розроблення та виконання детальних планів інспекції, які відповідають нормативно-правовим актам та стандартам безпеки);

2) використання спеціалізованого обладнання (ефективне використання та обслуговування інструментів та обладнання для тестування та моніторингу стану обладнання підвищеної небезпеки);

3) аналізу даних та звітності (збір, аналіз даних інспекцій та підготовка звітів, які чітко висвітлюють результати обстеження та рекомендації з поліпшення);

4) вирішення проблем (ідентифікація та вирішення потенційних проблем безпеки з використанням логічного підходу та критичного мислення для розробки ефективних рішень);

5) комунікації та співпраці (ефективна комунікація з командами на підприємстві для обговорення проблем, рекомендацій та впровадження заходів безпеки);

6) неперервного навчання та адаптації (підтримка професійної компетентності шляхом неперервного навчання та освоєння нових технологій, методів оцінки та законодавчих змін).

Кандидат, який надав правильну відповідь на більш ніж 60 %, але менше 80 % тестових питань, вважається таким, що не пройшов теоретичну підготовку щодо підтвердження рівня теоретичних знань до вимог програми підготовки, та допускається до повторного проходження тестування після завершення практичної частини підготовки.

Кандидат, який не пройшов тестування (надав правильну відповідь менш ніж на 60 % тестових питань), проходить теоретичну підготовку повторно відповідно до вимог цього Порядку.

Практична підготовка проводиться експертною організацією відповідно до затвердженого керівником центру підготовки плану практичної підготовки кандидата, допущеного до її проходження.

За результатами проходження практичної підготовки кандидат готує відповідно до вимог програми підготовки у довільній формі звіт про проходження практичної підготовки, який підписується експертом технічним, який керував проходженням практичної підготовки, затверджується керівником експертної організації, в якій проходила практична підготовка, та керівником центру підготовки.

Звіт про проходження практичної підготовки подається центром підготовки атестаційній комісії.

6. Атестація кандидатів складається з оцінки теоретичної підготовки та оцінки практичних навичок.

Оцінка теоретичної підготовки – перевірка шляхом проходження тестування відповідно до визначених програмою підготовки питань знання кандидатами нормативно-правової бази, технічних регламентів, стандартів, а також принципів і методологій проведення інспектування.

Оцінка практичних навичок – перевірка шляхом проведення співбесіди, з урахуванням оцінки плану практичної підготовки та звіту про проходження практичної підготовки, здатності кандидата застосовувати свої теоретичні знання на практиці, включаючи використання спеціального обладнання, проведення інспекцій та оцінку робочих ситуацій.

Атестація проводиться атестаційною комісією у складі фахівців Держпраці та/або її територіальних органів, адміністратора, яка підтверджує компетентність експертів технічних щодо проведення технічного огляду та/або експертного обстеження, виконання експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва шляхом оцінки знань, та оцінки результатів здобуття практичних навичок.

До участі у роботі атестаційної комісії також може залучатись викладач центру підготовки та/або фахівець профільного наукового закладу.

За умови ідентифікації осіб, які проходять перевірку та членів атестаційної комісії, тестування можуть проводитися у дистанційній формі.

Організаційне забезпечення роботи атестаційної комісії (проведення атестації (тестування, співбесіда), оформлення протоколів) покладається на адміністратора.

7. Після завершення практичної підготовки та у разі успішної оцінки теоретичної підготовки кандидат допускається до проходження оцінки практичних навичок атестаційною комісією у формі співбесіди.

8. Співбесіда проводиться атестаційною комісією з урахуванням оцінки плану практичної підготовки і результатів звіту про проходження практичної підготовки, здатності кандидата, може включати моделювання ситуацій, що вимагають аналізу та прийняття відповідних рішень, розв'язання практичного завдання.

За результатами співбесіди атестаційна комісія приймає рішення про підтвердження / не підтвердження компетентності кандидата простою більшістю голосів.

Оскарження рішення атестаційної комісії здійснюється у порядку, визначеному Законом України «Про адміністративну процедуру».

9. Результати атестації вносяться до протоколу засідання атестаційної комісії, який формується в електронній формі та підписується головою та членами комісії за допомогою кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису.

Примірник протоколу або сформована на звернення центру підготовки його паперова копія передається адміністратором до центру підготовки. Адміністратор забезпечує зберігання протоколів на строк не менше десяти років.

10. У разі незадовільних результатів атестації (не підтвердження компетентності), повторно атестація проводиться не раніше ніж через три місяці або після проведення повторно теоретичної підготовки.

11. Адміністратор на підставі протоколу засідання атестаційної комісії не пізніше п'яти робочих днів від дня складання протоколу оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті інформацію про осіб, що були атестовані і підтвердили свою компетентність.

12. За результатами успішного проходження атестації адміністратор оформлює та видає посвідчення експерта технічного згідно з технічним описом бланка посвідчення експерта технічного, згідно з додатком до цього Порядку.

Посвідчення експерта технічного, інформація про якого відсутня на сайті, вважається недійсним.

Строк дії посвідчення становить три роки та продовжується на три роки за результатами періодичного підтвердження компетентності.

13. Суб'єкт господарювання складає індивідуальну програму підготовки експерта технічного, звіт за результатами виконання якої враховуються під час періодичного підтвердження компетентності.

14. Експерти технічні проходять періодичне підтвердження компетентності не рідше одного разу на три роки. Періодичне підтвердження компетентності проводиться після проходження підготовки за відповідними короткостроковими програмами підготовки у формі тестування у порядку, визначеному пунктом 5 цього Порядку та співбесіди з атестаційною комісією з урахуванням результатів виконання індивідуальної програми підготовки експерта технічного.

15. Результати періодичного підтвердження компетентності оформлюються відповідно до пункту 9 цього Порядку.

16. Позачергове підтвердження компетентності здійснюється відповідно до пунктів 5-9 цього Порядку.

17. Позачергове підтвердження компетентності експерта технічного проводиться:

у разі непроходження періодичного підтвердження компетентності;

за зверненням суб'єкта господарювання;

за поданням територіального органу Держпраці при виявленні трьох та більше порушень експертом технічним встановлених законодавством вимог щодо складання висновків експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва;

у разі виявлення за результатами державного нагляду (контролю) внесення експертом технічним до висновку експертизи стану охорони праці та безпеки промислового виробництва недостовірних відомостей;

якщо за результатами розслідування нещасного випадку, аварії пов'язаного з виробництвом встановлено, що причиною її (його) настання є незадовільний технічний стан обладнання підвищеної небезпеки, яке експлуатувалося відповідно до визначених експертом технічним умов, строків експлуатації, за результатами проведеного технічного огляду та / або експертного обстеження (технічного діагностування).

18. Суб'єкт господарювання може звернутися до адміністратора щодо вилучення інформації (постійної або тимчасової) з переліку осіб, які атестовані на проведення інспекційної діяльності за відповідним напрямком підготовки.

19. Не оприлюднюються на веб-сайті адміністратора інформація про експертів технічних, щодо яких наявна інформація про обставини, зазначені у пункті 17 цього Порядку.

Повідомлення суб'єкта господарювання про неоприлюднення на веб-сайті інформації про експертів технічних здійснюється адміністратором не пізніше п'яти робочих днів від дати отримання інформації про такі обставини.

20. У разі втрати або пошкодження посвідчення, за заявою суб'єкта господарювання від якого пройшов підготовку експерт технічний, адміністратор протягом п'яти робочих днів з моменту отримання заяви видає його дублікат.

21. Якщо посвідчення експерта технічного, видане до набрання чинності цього Порядку було втрачене або пошкоджене, адміністратор, за заявою суб'єкта господарювання видає посвідчення за формою, наведеною у додатку до цього Порядку, із зазначенням дати та номеру протоколу засідання атестаційної комісії, на якому було прийняте рішення щодо атестації експерта.

Директор департаменту
праці та зайнятості

Роман ПОКЛОНСЬКИЙ

Додаток до Порядку підготовки, атестації та підтвердження компетентності фахівців, що проводять технічний огляд та/або експертне обстеження обладнання підвищеної небезпеки, виконують експертизу стану охорони праці та безпеки промислового виробництва (пункт 12)

Технічний опис бланка посвідчення експерта технічного

1. Службове посвідчення має вигляд книжки розміром 60 × 90 мм у твердій обкладинці темно-синього кольору.

2. Ліва та права внутрішні сторінки службового посвідчення виготовлені із захищеного паперу з фоновною сіткою червоного кольору.

3. На лицьовому боці службового посвідчення розміщено виконані тисненням фольгою золотого кольору зображення та написи:

у верхній частині посередині – зображення малого Державного Герба України;

нижче під зображенням малого Державного Герба України посередині – одним рядком слова “ЕКСПЕРТ ТЕХНІЧНИЙ”.

4. На внутрішньому боці зліва розміщено:

текст “ЕКСПЕРТ ТЕХНІЧНИЙ”;

текст “Посвідчення №”;

поле для розміщення фотографії експерта технічного;

поле, в якому зазначаються прізвище, власне ім’я, по батькові (за наявності) експерта технічного;

текст “Голова атестаційної комісії” та поле для підпису.

5. На внутрішньому боці справа розміщено:

текст “Пройшов підготовку та набув компетентності експерта технічного” та поле, в якому зазначається найменування експертної або спеціалізованої організації;

текст “За напрямом” та поле, в якому зазначається напрям підготовки експерта технічного;

текст “Протокол атестаційної комісії № _____ від _____ 20__ р.”, в якому зазначаються його номер та дата видачі;

текст “Дата видачі “_____” _____ 20__ року”, в якому зазначається дата видачі посвідчення.

Схематична діаграма

Лицьовий бік

	 ЕКСПЕРТ ТЕХНІЧНИЙ
--	---

Внутрішній бік

ЕКСПЕРТ ТЕХНІЧНИЙ ПОСВІДЧЕННЯ №	Пройшов підготовку та набув компетентності експерта технічного _____ <small>(найменування експертної або спеціалізованої організації)</small> _____ _____ За напрямом _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____
<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> Місце для фото </div>	ПРИЗВИЩЕ ВЛАСНЕ ІМ'Я ПО БАТЬКОВІ <small>(ЗА НАЯВНОСТІ)</small>
Голова атестаційної комісії _____	Протокол № _____ від _____ 20__ р. Дата видачі “ ____ ” _____ 20__ року”